

Handläggare:
Per-Ove Mattsson
08 508 18 148

Otillåtna bosättningar

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektörPer-Ove Mattsson
avdelningschef

Förvaltningens synpunkter

Regeringen beslutade den 30 september 2015 att ge kammarrättsrådet Maria Åhrling i uppdrag att analysera och ge förslag på hur möjligheterna att avlägsna otillåtna bosättningar kan förbättras. I en departementspromemoria redogörs förslag till förändringar som översänts till Stockholms stad med begäran om remissvar.

Det remitterande departementet, justitiedepartementet, har dock satt en mycket kort svarstid. Det innebär att kommunstyrelsens underremiss till Farsta stadsdelsnämnd och andra berörda instanser i staden har ännu kortare svarstid, med deadline redan i början av augusti. Remissen har därför besvarats med ett konstorsutlåtande av förvaltningen.

I promemorian föreslås att det ska införas ett nytt förfarande vid särskild handräckning för att hantera dessa mål. Det nya förfarandet föreslås få benämningen *avlägsnande*. I förslaget föreslås bland annat förändringar när det gäller kraven på identifiering av de boende inför en avhysning. Är det inte möjligt att identifiera de boende ska avhysning ändå kunna genomföras. Vidare föreslås förändringar när det gäller markägarnas kostnader

i samband med avhysningsförfarandet. Förändringarna får dock inte krocka med rättsäkerheten och förslag finns för att värna denna. Härutöver föreslås åtgärder för att stärka rättssäkerheten i den juridiska processen kring avhysningarna och i promemorian lyfts även barnperspektivet fram när det gäller det akuta stöd som samhället är skyldig att ge härvidlag.

I förslaget lyfts även barnperspektivet fram och vikten av att uppmärksamma barnen som kan finnas vid bosättningar. Kronofogden ska meddela kommunen och socialtjänsten om de inom ramen för avhysningsförfarandet stöter på barn vid boendena.

Stadsdelsnämnden berörs inte av samma regelverk som enskilda fastighetsägare eftersom den mark stadsdelsnämnden har rådighet över är planlagd som offentlig plats. Otillåtna bosättningar avisas därmed med stöd av ordningslagen.

Det juridiska regelverket behöver dock ses över utifrån rättsäkerhetsaspekter och att processerna när det gäller avhysningar är omständliga och mycket tidsödande vilket alla inblandade parter blir lidande av. Går det att korta den juridiska processen ökar även möjligheterna att förhindra att bosättningarna inte blir för stora med omfattande konsekvenser gällande skador på natur och sanitära olägenheter samt ökad otrygghet för befolkningen i området.

Det är samtidigt viktigt att rättsäkerheten upprätthålls och förvaltningen anser därför att det även finns skäl för de förslag som läggs i promemorian som syftar till att garantera att de boende behåller och i vissa avseenden stärker sina möjligheter att göra invändningar i processen.

Det är viktigt att barnperspektivet lyfts fram i sammanhanget och att det förtydligas att myndigheterna har ett särskilt ansvar att uppmärksamma om det finns barn vid bosättningarna. Detta förslag till ökad uppmärksamhet gällande barnen är en förändring helt i linje med hur det fungerar i Stockholm. Sedan bosättningarna började börjat existera runt om i staden har staden haft ett aktivt uppsökande arbete och ett särskilt fokus på om det finns barn vid bosättningarna. Det har inneburit att socialtjänsten i ett relativt tidigt skede blivit varse om att det finns barn i boendena, oftast långt innan kronofogden påbörjar sin avhysningsprocess.

Bilaga

Departementspromemorian 2016:17 Otillåtna bosättningar